

УКРАЇНА

Чернівецька обласна рада

Департамент освіти і науки

Чернівецької обласної державної адміністрації
(обласної військової адміністрації)

**КУ «Навчально-методичний центр якості освіти
та координації господарської діяльності навчальних закладів області»
(Центр якості освіти)**

*вул. Аркадія Жуковського, 23; м. Чернівці; 58002; тел. (0372) 55-08-10
e-mail: analitikcv@ukr.net; код ЄДРПОУ 38289540*

27.03.2025 № 02-06/63

**Керівникам місцевих органів
управління у сфері освіти
територіальних громад
Чернівецької області**

**Директорам закладів загальної
середньої освіти обласного
підпорядкування**

**Про доплату педагогічним працівникам
за роботу в несприятливих умовах праці**

Надсилаємо для використання у роботі відповіді Міністерства освіти і науки України на актуальні запитання про доплату педагогам за роботу в несприятливих умовах праці та використання коштів субвенції на цю доплату.

Встановлення доплати за роботу в несприятливих умовах праці (далі — доплата) регулює [постанова КМУ «Деякі питання оплати праці педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти»](#) від 08.11.2024 № 1286 (далі — Постанова № 1286).

На виплату доплати педагогам ЗЗСО комунальної форми власності передбачено окрему субвенцію з державного бюджету місцевим бюджетам (далі — субвенція на доплати). Порядок та умови її надання на січень — червень 2025 року затверджені постановою КМУ «Деякі питання використання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення доплат педагогічним працівникам закладів загальної середньої освіти» від 27.12.2024 № 1515 (далі — Порядок та умови надання субвенції № 1515, Постанова № 1515).

1. Чи можна виплачувати доплату педагогам дошкільних відділень ЗЗСО за рахунок коштів субвенції на доплати?

Так. Кошти субвенції на доплати спрямовують на виплату доплати всім педагогам ЗЗСО, зокрема їхніх структурних підрозділів, усіх типів комунальної форми власності.

2. Чи встановлювати доплату педагогам ЗЗСО, які працюють дистанційно?

[Постанова № 1286](#) не встановлює обмежень щодо форми організації праці педагога або місця його перебування для встановлення доплати. Педагог має працювати в ЗЗСО і йому мають нараховувати заробітну плату.

Педагогам, які перебувають у відпустці без збереження заробітної плати, з якими призупинено трудовий договір або яким оголошено простій, не нараховують заробітну плату, тому за ці періоди доплату їм не потрібно встановлювати.

3. Чи встановлювати доплату вчителям-логопедам, яких ввели в штат ЗЗСО для проведення корекційно-розвиткових занять?

Так. Якщо вчитель-логопед є штатним працівником ЗЗСО, то йому потрібно встановлювати доплату за кошти субвенції на доплати, передбачені відповідно до навантаження за тарифікацією.

4. Чи встановлювати доплату вчителям-логопедам, які працюють у ЗЗСО на умовах цивільно-правових угод?

Роботу фахівців за проведення корекційно-розвиткових занять для учнів з ООП оплачують:

- за рахунок коштів субвенції на надання державної підтримки особам з ООП ([постанова КМУ](#) від 14.02.2017 № 88);
- на умовах цивільно-правових угод;
- за ставками погодинної оплати праці працівників усіх галузей економіки за проведення навчальних занять;
- у розмірах, передбачених для доцента або кандидата наук, які проводять навчальні заняття з учнями шкіл ([додаток 5 до постанови КМУ](#) від 30.08.2002 № 1298, далі — Постанова № 1298), підвищених на 20% за роботу з особами з ООП.

Отже, вчителям-логопедам, яких залучили в ЗЗСО на умовах цивільно-правових угод і які отримують оплату за рахунок субвенції на надання державної підтримки особам з ООП, доплату за роботу в несприятливих умовах праці за ці години не потрібно встановлювати.

5. Чи встановлювати доплату, якщо вчитель або асистент вихователя не має педагогічної освіти?

Якщо особи працюють на посадах педагогічних працівників, то їм потрібно встановлювати доплату.

Вимоги до освіти та професійної кваліфікації педагога закладу освіти та умови роботи на педагогічних посадах без педагогічної освіти визначені у [статті 58 Закону України «Про освіту»](#).

6. Чи отримує доплату керівник ЗЗСО, який має у цьому закладі навантаження в тарифікації як учитель чи керівник гуртка?

Розмір доплати педагогу визначають пропорційно до обсягу навчального навантаження та/або обсягу педагогічної роботи, яку виконує педагог ([п. 1 Постанови № 1286](#)).

Кошти субвенції на доплати розподіляють між обласними й місцевими бюджетами, враховуючи розмір доплати, встановлений [Постановою № 1286](#), і з розрахунку на кількість ставок педагогічних працівників, які, крім роботи за основною посадою, додатково мають у цьому ЗЗСО навчальне навантаження (за тарифікацією) та/або працюють за сумісництвом (п. 4 Порядку та умов надання субвенції № 1515).

Отже, директор ЗЗСО, який має педагогічне навантаження в тарифікації як вчитель чи керівник гуртка, отримує доплату в розмірі 1300 грн як директор, а також залежно від навантаження — як вчитель чи керівник гуртка.

7. Чи встановлювати доплату вихователю, який супроводжує дітей під час підвезення шкільним автобусом?

Посаду вихователя ЗЗСО, зокрема й вихователя, який супроводжує дітей під час підвезення шкільним автобусом, віднесено до переліку посад педагогічних працівників. Тому такому педагогічному працівнику потрібно встановити доплату відповідно до [Постанови № 1286](#).

8. Чи вносити доплату в штатний розпис ЗЗСО і зміни в тарифікацію?

Цю доплату, як і інші доплати педагогам, потрібно вносити в тарифікаційний список і в штатний розпис.

Керівники місцевих органів виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, при яких створені централізовані бухгалтерії, керівники бюджетних установ, закладів та організацій у межах фонду заробітної плати мають право установлювати працівникам конкретні розміри посадових окладів та доплат і надбавок до них ([п. 4 постанови КМУ від 30.08.2002 № 1298](#)).

Надбавки й доплати до посадових окладів керівникам закладів освіти встановлюють тільки за рішенням органу вищого рівня.

9. Чи виплачувати доплату зовнішнім сумісникам, які отримують заробітну плату за вчитані години, і керівнику гуртка ЗЗСО, який працює за сумісництвом з погодинною оплатою праці?

Доплату слід встановлювати всім педагогам ЗЗСО, зокрема тим, які працюють за сумісництвом (внутрішнім чи зовнішнім) і з погодинною оплатою праці.

Розмір доплати треба розраховувати залежно від фактичної кількості проведених занять (уроків) на місяць. Наприклад, якщо керівник гуртка в ЗЗСО, для якого заклад не є місцем основної роботи і якому заняття оплачують погодинно, провів за місяць 42 години, то доплата становитиме 697,31 грн ($1300 \text{ грн} \div 78,3 \times 42$). У цьому розрахунку 78,3 — середньомісячна норма тривалості робочого часу при 18-годинному робочому тижні.

10. Чи виплачувати доплату за години заміни тимчасово відсутніх працівників?

При заміщенні тимчасово відсутніх у зв'язку з хворобою або з інших причин педагогів, яке тривало не більше двох місяців, провадять погодинну оплату праці ([п. 73 Інструкції про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти](#), затверджена наказом Міносвіти від 15.04.1993 № 102, далі — Інструкція № 102). Якщо ж заміщення тривало понад два місяці, то оплату праці вчителів провадять з першого дня заміщення за всі години фактичного навчального навантаження в порядку, передбаченому [пунктом 68 Інструкції № 102](#), тобто за тарифікацією в повному обсязі.

Доплату нараховують на все навчальне навантаження педагога, встановлене при тарифікації, а отже, й на години заміщення ([Постанова № 1286](#)). За години заміщення, яке тривало не більше двох місяців і за яке провадиться погодинна оплата праці, також можна встановити доплату за кошти субвенції на доплати за рахунок економії коштів.

11. Чи враховувати доплату в розрахунок відпускних? За рахунок яких коштів платити відпускні: з освітньої субвенції чи будуть окремі кошти? Чи платити доплату в серпні, якщо відпустка працівника закінчилася в середині серпня?

За рахунок субвенції на доплати здійснюються видатки на виплату доплати протягом навчального року (п. 5 Порядку та умов надання субвенції № 1515). Отже, у липні — серпні 2025 року, у період літніх канікул і щорічних відпусток педагогів тривалістю 56 к. дн., кошти субвенції на доплати не будуть спрямовуватися до місцевих бюджетів.

Працівнику, який був у відпустці у червні — липні, у серпні має бути встановлено доплату за рахунок коштів субвенції на доплати, які надійшли до місцевих бюджетів у червні і не були використані під час щорічної відпустки педагога.

Оскільки доплата є частиною заробітної плати педагога, то її розмір враховують при обчисленні середньої заробітної плати, зокрема для оплати часу

відпусток, відповідно до [Порядку обчислення середньої заробітної плати](#), затвердженого постановою КМУ від 08.02.1995 № 100.

12. Чи нараховувати доплату в період лікарняного? Чи зберігається вона за дні відрядження працівника?

Доплата є частиною заробітної плати педагогічного працівника, тому її не нараховують педагогам у періоди, коли їм не виплачують заробітну плату. Це періоди перебування працівників у відпустках, на лікарняному, у відрядженні на курси підвищення кваліфікації тощо.

За ці періоди працівникам здійснюється оплата (виплата відпускних, компенсацій за невикористані дні відпусток, допомога по тимчасовій непрацездатності, збереження середнього заробітку тощо) відповідно до законодавства та порядків обчислення середньої заробітної плати, затверджених постановами КМУ [від 08.02.1995 № 100](#), [від 26.09.2001 № 1266](#), за рахунок тих джерел, що визначені законодавством для таких виплат.

13. Чи встановлювати доплату під час зимових і весняних канікул?

За час роботи під час канікул оплата праці педагогічних працівників та осіб з числа керівного, адміністративно-господарського та навчально-допоміжного персоналу, яким дозволяється вести викладацьку роботу або заняття з гуртківцями в тій же установі, провадиться з розрахунку заробітної плати, встановленої при тарифікації, що передувала початку канікул ([п. 71 Інструкції № 102](#)).

Період канікул не є вихідними днями для педагогів ЗЗСО. Умови роботи в канікулярний період установлюють правила внутрішнього розпорядку закладу освіти та накази керівника. У цей період педагог здійснює організаційну, методичну або іншу роботу за окремим планом.

Отже, доплату педагогам потрібно виплачувати і в період канікул, що не збігається з відпусткою.

Виняток — особи, які працюють у ЗЗСО на умовах погодинної оплати, не ведуть занять під час канікул й оплату за цей час не отримують ([п. 73 Інструкції № 102](#)).

14. Чи можлива виплата доплати за рахунок коштів освітньої субвенції?

Освітня субвенція спрямовується на оплату праці з нарахуваннями педагогів певних типів закладів та установ освіти, зокрема й ЗЗСО, крім їхніх дошкільних підрозділів ([Порядок та умови надання освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам](#), затверджений постановою КМУ від 14.01.2015 № 6).

За рахунок коштів освітньої субвенції можлива виплата доплати, адже вона є частиною заробітної плати педагога. Ця виплата не повинна бути за рахунок зменшення розміру / скасування інших надбавок і доплат, на які має право педагог.

15. Чи вважаються тотожними і такими, що взаємовиключають одна іншу, надбавка за складність, напруженість у роботі та доплата за роботу в несприятливих умовах праці?

Надбавку за складність, напруженість у роботі встановлюють працівникам закладів освіти у розмірі до 50% посадового окладу (ставки заробітної плати) за рішенням керівників місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, при яких створені централізовані бухгалтерії, керівників бюджетних установ, закладів та організацій в межах фонду заробітної плати ([Постанова № 1298](#)). Цю надбавку можна встановити будь-якому працівнику закладу. Вона не належить до обов'язкових.

Доплату за роботу в несприятливих умовах праці обов'язково встановлюють педагогам ЗЗСО за рахунок коштів субвенції на доплати.

Надбавку за складність, напруженість у роботі та доплату за роботу в несприятливих умовах праці регулюють різні нормативні акти. Тож їх встановлення й виплата ніяк не пов'язані.

При встановленні доплати за роботу в несприятливих умовах праці неприпустимо зменшувати педагогічним працівникам розміри інших надбавок і доплат, зокрема й надбавки за престижність педагогічної праці. Її встановлюють у межах 5—30% посадового окладу (ставки заробітної плати).

16. За рахунок коштів якого бюджету сплачувати нарахування (КЕКВ 2120) на цю доплату? Чи враховано суму виплати ЄСВ за доплату педагогам в обсяг розподіленої субвенції?

Субвенцію спрямовують на виплату щомісячної доплати за роботу в несприятливих умовах праці з нарахуваннями (п. 3 Порядку та умов надання субвенції № 1515).

При розподілі обсягу субвенції між територіальними громадами враховано нарахування на заробітну плату (ЄСВ) в розмірі 22%.

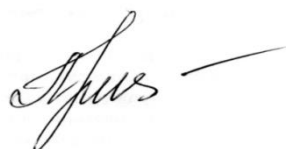
17. Чи утримувати профспілкові внески з доплати?

За наявності письмових заяв працівників, які є членами профспілки, роботодавець щомісячно і безоплатно утримує із заробітної плати та перераховує на рахунок профспілки членські профспілкові внески працівників відповідно до укладеного колективного договору чи окремої угоди в терміни, визначені договором / угодою ([ст. 42 Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності»](#)).

Оскільки доплата є частиною заробітної плати працівника, то з неї утримують усі внески, зокрема й профспілкові.

Директор ЦЯО

Світлана Устінова,
095-201-11-33

Світлана ПРИНЬКО